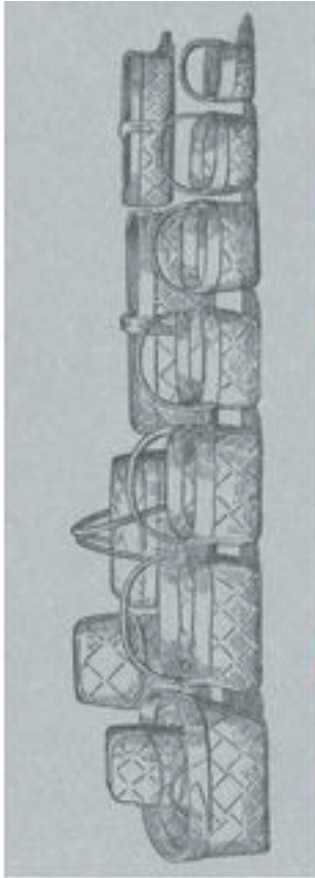

Journal of Scandinavian Poetry on the Web/Tidsskrift med nordisk poesi på Nettet

Per-Olof Johansson and others/..og andre

Since 1996

—Splints & Co ISSN 1396-867X

Splints & Co.

Splints & Co

20 / 2010

Motto:

Bevidstheden
er floden, tiden
dens bredder.

Digte af Bo Lille, Per-Olof Johansson og Kung Tzu-chen

Illustrationer af Per-Olof Johansson

Digte af Bo Lille

Protest

Den dag
da Told & Skat
gav sig til at tælle
tonerne i solsortens sang
og bemomse lærkens vingeslag
slap skoven et skrig

og jeg skrev
et digt

Jeg husker endnu

Jeg husker endnu den dag
da EU-kommissionen besluttede
at lade vinden tælle
pille fra hinanden
nummerere
og lægge i små
brune papkasser

Det var præcis dagen
før den store orkan
der blæste Bruxelles omkuld
og højt og tydeligt
erklærede Europa
idiotfrit

Ny uddannelse søges

Der må uddannes nye ingeniører
folk der kan føle jordens bæven
folk der kan ane menneskers skrig
folk der kan finde de farlige minutter
afmontere dem og flytte dem langt væk
fra den fremtid
der burde tilhøre
os alle
sammen

Haiku

Den hvide due
flyver over slagmarken
skider på krigen

Våbnene hviler
Livet begynder igen
Døden må vente

Freden er brudt ud
Tanks og fly står og ruster
mens livet vokser

Gravenes sorthed
Lyden af hvide kirker
og så tavsheden

Nu vågner freden
Kanonerne smeltes om
til elskovsringe

Testamente

Når I engang skærer mig op
skal I se godt efter
at I får fat i alle historierne
derinde

Når I engang skærer mig op
må I snitte ekstra blidt i mine minder
for de filer de gemmer
er mit liv

Når I engang skærer mig op
må I love mig at lade min elskede ligge
med benene spredt og læberne
mod mine

Når I engang skærer mig op
skal I lime tusind Underskovssessions
ekstra fast eller udgive dem samlet
uredigeret

Når I engang skærer mig op
skal I helst være helt sikre på
at jeg er død

- og når I lukker mig til igen
skal I helst bære vidnesbyrd om
at jeg har levet

Digte om 'Krigen' af Per-Olof Johansson

Besættelsen erindret

Fortæl det siger hun,
og han begynder at beskrive,
landskabet osv idet han siger:
"Den glødende iskolde sol
over de der egne, med de der mørke mennesker,
som nu er væk,
og væk er den blå strøm gennem luften - "

Han er tydeligvis bange:
"Må jeg spørge: er det ulve?
en egn for ulve,
sådan som alle de genkendte steder
er besatte?"

"Jeg ser dig," siger han,
"hånden på hjertet, Alice,
så lyslevende der
i de mørke uniformer,
hvor vi følges ad
langt ud over forskrækkelsen.

Skønt jeg kun var 3 år,
et reent barn
efter forholdene alene - ."

"Vi havde ingen alder," siger hun,
"bevidstheden har ingen alder."

Da han ser hendes ansigt:

"Ja jeg ler! Men slå mig ikke,
selvom jeg er så glad
for sneen, der faldt i nat
og dækkede alt,

hele koncentrationslejren.
Det, der sker i min mund,
kæmper mod overmagten."

(fra Alice er min veninde, 1972)

Bekendelse

"Jo" siger han,
"jeg har noget at bekende.
Jeg hjalp en tysker
da jeg var tre år.
Jeg vidste godt, hvad en tysker var,
det nægter jeg ikke.
De havde et køkkentelt
på banens grund,
der var ingen vandhane,
og jeg viste ham vej til en
på min fars fabrik.
Nielsen drillede mig
med mit tyske bekendtskab,
kaldte mig 'Piier' som de.
Frihedskæmpere i en sort HGF
sprang ud og tog Nielsen med sig
da han stod og barkedede træ af.
Vi sad i vandkanten og legede med barkbåde
og rejste os op.
Han kom hjem igen, det var en fejl.
Jeg så en frihedskæmper med baskerhue og armbind
samtidig med en grønhakker
og har siden hadet spytklatter.
Ingen holdt mig tilbage fra at besøge tyskerne,
de var venlige og glade.
Jeg kan ikke helt udtømmende fortælle det,
det vejer tungt."

Jeg lytter.
Der er ikke en sky på himlen.
Jeg går og venter på solopgangen.
Alt dette snigende lys inden.
Lyset parat i kulissen.
Englekor bag mine ører, basuners klang.
Birketoppens sorte grafik mod blå himmel.
Tænk at solen står op hele døgnet.
For at få solopgangen med sig
skal man gå baglæns.

Lejesoldat igen

Er der frist endnu? for den sande soldat
med hans gode løgne
og de professionelt onde øjne!

Han elsker dig, elsker dit kød og blod
men du er bevidst glemt, skjult.
Han er nedsteget til dødsriget.

Een af deres egne! kysser de ham,
og han myrder sammen med dem.
Slagter børn som pattegrise.

Om natten våger hans øje over dig,
hans smil i mundvigen er til dig.
Din sjæl er frelst ved ham, du ser det vel.

Du overlever i dine mordere!
Dit blod forandrer dem på lang sigt,
men den sande soldat forvandles ikke.

Hans rene kærlighed imellem dem
går ind i dem, uden de ved det,
ved blodsblandingen, det er et broderskab.

Du kan ikke nægte ham dit had,
når han gør sit bøddelværk.
De andre ynker du. Og spørger med.

Med præcision og pligt-troskab
modtager han sine ordrer, kendes ikke
ved sin høje tanke.

Erindring og drøm

Jeg vidste det ikke
for i 1946
lå farmor i kisten
i Villa Birkely
hele familien stod langs væggene
eller sad der og græd
og faster Sigrid lagde et tørklæde
hen over farmors ansigt
vi gik bag ligvognen
hele vejen til kirken
jeg var fire og et halvt år
stod bagved og så kisten
blive sænket i jorden
græd alene i spisestuen
da farfars lommeur
gik til en onkel
tog et lilla skohorn af bakelit
som en erstatning
jeg vidste det ikke
at Primo Levi var på vej
gennem Rumænien i en godsvogn
efter et års ophold i Auschwitz
samt et år i Rusland, ja hvor
jeg vidste det ikke
Primo Levi levede i en ond drøm
jeg levede som et i andet århundrede
som på en anden planet
nu er jeg en drøm
går i bad, et varmt bad
i et varmt badeværelse
på vej gennem Rumænien
i en godsvogn
i 1946, en drøm i kød og blod

Digte af Kung Tzu-chen

Skrevet om natten, da jeg blev holdt vågen af en stærk blæst.

Stolt og ubarmhjertig er Blæstens Gud fra De Vestlige Bjerger,
som en rasende, drukken tiger, ruller han frem,
han farer gennem passene for at slå ned på os,
Og i løbet af natten skrues prisen på trækul i vejret af

tusinde røgsøjler.

I min bolig i den sydlige bydel arbejder jeg til sent på natten,
og kulde griber mit hjerte, blæst eller ikke blæst.
For i går kom der et brev hjemmefra,
jeg er ikke en glemt, ensom fisk i dette menneskehav,
min mor sidder i dette øjeblik ved lampen
med sin svigerdatter til at hjælpe sig, begge er bekymrede,
fryser ved firetiden, drømmer om min tilbagekomst,
det er så længe siden, siger hun, at jeg klarede deres besværligheder.
Hendes brev hentyder til følelser, som ikke nævnes,
og ved at læse mellem linjerne kan jeg høre hende beklage sig.
Ved en fest for lidt siden diskuterede vi forskellige filosofiske skoler,
men sandheden dæmrer for mig, efterhånden som jeg bliver ædru:
rygter spredes på een nat af den magthavende,
hovmodig og bydende som Blæstens Gud.
Det er gået op og ned for mig, noget er lykkedes og andet ikke,
skylden for min tilbagegang er min egen, jeg ved hvorfor:
jeg har holdt for meget i denne verden på afstand -
desuden er jeg for naiv og impulsiv,
uorthodoks og uærbødigt, ryster alle omkring mig -
ikke så mærkeligt respektable herrer er misbilligende.
Dette er ikke et tilfælde af: Stor berømmelse giver anledning til sladder,
Jeg vil gladeligt dadle mig selv, for at fritage mine venner
for besværet.

Jeg må sluge min utilfredshed,
ikke give min vrede trit løb i stor blæst som jorden
Da jeg står op for at skrive dette ned, går min blafrende lampe ud,
min kat har rystende krøllet sig sammen på tæppet.
Hvis jeg kunne rejse nu, ville jeg tage hjem
til den milde brise og forårstegnene i Yangtse dalen.

Ved bredden af Huai-floden

Der skal eet dusin pramdragere til at trække een båd,
og jeg antager, at hen ved tusinde både nu sejles ned ad floden.
Jeg er en af dem, som øder kornet fra statens kornmagasin,
og jeg må græde, da pramdragernes "Hiv-o-høj" om natten
åbner mine øjne.

I min ungdom

I min ungdom følte jeg mere intenst end mine kammerater,
sang eller græd uden årsag., og skrev intet der var usandt.
Som mand, tvunget til at spille tåbe eller
klare mig med snedighed,
bliver jeg i mine drømme som barn igen.

Jeg faldt i med en kinesisk digter -

Den kinesiske digter Kung Tzu-chen som Splints & Co. her bringer tre digte af, levede 1792-1841. Det siges, at han i Kina var en af 1800-tallets betydeligste, både som skribent og tænker. Det store kinesiske rige var i forfald, og Kung Tzu-chen så det, og beskrev det. Hans forslag til politiske reformer og modstand mod udenlandsk indflydelse var set i forhold til tiden avancerede.

I mange af sine digte kritiserer og udstiller han overklassens hykleri og uduelighed. Digtene er oversat til engelsk af Yang Hsien-yi og Gladys Yang, og herfra gendigtet af Per-Olof J. engang i 1960'erne.

Et sted har jeg læst om det kinesiske skrifttegn for morbærtræet: Morbærtræet er så almindeligt, at det ikke betragtes som tyveri at plukke deraf så meget, man vil. Det ville jeg gerne have brugt som illustration i en originaludførelse, her blot min efterligning

Bagsiden

